

PS-I.431.2.12.2025

PROTOKÓŁ

KONTROLI PROBLEMOWEJ

przeprowadzonej

w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze

Działając na podstawie art. 22 pkt 8, art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.), przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.), przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 51), art. 22 pkt 6 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 428)

zespół kontrolny w składzie:

1. **Marzena Modrzewska** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 169-1/2025 z dnia 4 czerwca 2025 r. – kierująca zespołem inspektorów;
2. **Marta Mikołajczyk** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 169-2/2025 z dnia 4 czerwca 2025 r. – członek zespołu inspektorów

(akta kontroli str. 1-2)

przeprowadził, w okresie od 12 czerwca 2025 r. do 22 lipca 2025 r., w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, ul. Długa 13, 65-401 Zielona Góra kontrolę problemową w zakresie umieszczania osób w domu pomocy społecznej, w tym osób skierowanych postanowieniem sądu.

Czynności kontrolnych w jednostce dokonano – 12 czerwca 2025 r. – w obecności:

- Pani Renaty Mach – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze;
- Pani Katarzyny Zborowskiej – Zastępcy Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze;
- * – Kierownik Działu Świadczeń w Pieczy Zastępczej.

Przed przystąpieniem do kontroli, zespół inspektorów złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Umieszczanie osób w domu pomocy społecznej, w tym osób skierowanych postanowieniem sądu.
2. Ustalanie odpłatności dla mieszkańców skierowanych przed 1.01.2004 r.
3. Pomoc udzielana opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.
4. Kwalifikacje pracowników PCPR realizujących zadania dot. prowadzenia i rozwoju infrastruktury DPS oraz umieszczania w nich skierowanych osób.

Do oceny powyższych zagadnień przyjęto:

- dokumenty udostępnione kontrolującym w toku czynności w jednostce;
- dokumentację przekazaną przez Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze e-PUAPem 16 czerwca 2025 r.;
- Regulamin Organizacyjny MOPS dostępny na stronie https://mops.bipzielonagora.pl/15/9/Regulamin_i_schemat_organizacyjny_MOPS/

(akta kontroli str. 3-12)

Na tej podstawie dokonano następujących ustaleń:

W Zielonej Górze funkcjonują dwa Domy Pomocy Społecznej. DPS dla Kombatantów (ul. Lubuska 11) przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych z pierwszeństwem kompetencji kombatanckich, z liczbą miejsc 136. Dodatkowo Dom ten dysponuje 10 miejscami świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego. DPS przy al. Słowackiego 29 przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych, z liczbą miejsc 68.

1. Umieszczanie osób w domu pomocy społecznej, w tym osób skierowanych postanowieniem sądu.

Pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej uregulowany jest wydaniem, co najmniej trzech decyzji administracyjnych (o skierowaniu, o umieszczeniu oraz o ustaleniu odpłatności za pobyt). Decyzję o skierowaniu oraz decyzję o ustaleniu odpłatności wydaje – w przypadku mieszkańców skierowanych po 1 stycznia 2004 r. – organ gminy właściwej dla tej osoby ze względu na miejsce zamieszkania lub miejsce zamieszkania opiekuna prawnego. Natomiast zgodnie z art. 59 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej m.in. decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje starosta powiatu prowadzącego dom (w miastach na prawach powiatu Prezydent Miasta). Decyzja wydawana jest w oparciu o dokumentację skompletowaną i przekazaną przez właściwy ośrodek pomocy społecznej. W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu jej na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie.

Terminy załatwienia spraw – w tym także wydawania decyzji administracyjnych – uregulowane są w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. Sprawy załatwiane są niezwłocznie, w oparciu o zgromadzone dowody znajdujące się w aktach sprawy.

W myśl § 8 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie i małoletnich do wniosku osoby ubiegającej się o skierowanie do domu, dołącza się postanowienie sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na skierowanie do domu pomocy społecznej. W przypadku, gdy do domu kieruje się osobę na podstawie orzeczenia sądu, wydanie decyzji o skierowaniu do domu nie wymaga przedłożenia wymaganych dokumentów. Dokumenty te powinny zostać skompletowane w terminie, nieprzekraczającym trzech miesięcy, od dnia wydania decyzji o skierowaniu do domu. W nagłych wypadkach, wynikających ze zdarzeń losowych, skierowanie i umieszczenie osoby w domu może nastąpić poza kolejnością oraz bez przedłożenia wymaganych dokumentów. Dokumenty te powinny zostać skompletowane przez właściwy ośrodek pomocy społecznej w terminie trzech miesięcy od dnia przyjęcia tej osoby do domu.

W MOPS w Zielonej Górze prowadzi się listę osób oczekujących na umieszczenie w DPS. Umieszczenie osób w DPS następowało zgodnie z przepisami na podstawie decyzji o skierowaniu i umieszczeniu.

W MOPS w Zielonej Górze prowadzi się listę osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej. W dniu kontroli na umieszczenie oczekiwały 32 osoby¹. Pracownicy MOPS – w przypadku wolnych miejsc – na bieżąco kontaktują się z oczekującymi, w celu ich umieszczenia.

W dniu kontroli zespół inspektorów otrzymał do analizy wykaz wniosków o umieszczenie w DPS, złożonych w terminie od 1 czerwca 2024 r. do 12 czerwca 2025 r. Wykaz zawierał 45 pozycji². Dotyczył danych:

- 40 osób, którym wydano decyzje o umieszczeniu w DPS i zostały umieszczone w DPS;
- 5 osób, którym wydano decyzje o umieszczeniu i oczekują na miejsce w DPS.

W badanym okresie nie wydano decyzji odmawiających umieszczenia w DPS.

Kontrolujący do analizy przyjęli dokumentację 5 osób, w tym:

- A. 3 osób, wnioskujących o umieszczenie do DPS;
- B. 2 osób, umieszczonych w DPS na podstawie postanowienia Sądu.

Kontrolujący ustalili, że **umieszczenie w DPS odbyło się** zgodnie z przepisami tj. na podstawie decyzji administracyjnych. Przedłożone kontrolującym do analizy dokumenty zawierają wszystkie niezbędne przepisami elementy: wniosek strony lub postanowienie Sądu w przedmiocie zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej, wywiad środowiskowy, dokumentację o stanie zdrowia, decyzję kierującą i decyzję o umieszczeniu. Wywiady środowiskowe przeprowadzone były w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty zgłoszenia.

(akta kontroli str. 13-143)

Przeprowadzone czynności kontrolne nie wykazały uchybień w badanym zakresie.

¹ Na podstawie przedłożonej listy osób oczekujących (osoby, którym nie wydano decyzji).

² Na podstawie przedłożonej listy osoby umieszczone w DPS lub posiadające decyzje o umieszczeniu.

2. Ustalanie odpłatności dla mieszkańców skierowanych przed 1.01.2004 r.

Zgodnie z art. 53 ust. 8 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, osoby przyjęte do domu pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r. oraz osoby posiadające skierowania do domu pomocy społecznej wydane przed dniem 1 stycznia 2004 r. ponoszą opłatę na dotychczasowych zasadach. Zgodnie z art. 155 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do osób umieszczonych w domu pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego przed dniem 1 stycznia 2004 r. stosuje się dotychczasowe przepisy o właściwości miejscowej gminy. W stosunku do osób umieszczonych w domu pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego przed dniem 1 stycznia 2004 r., decyzje zmieniające decyzje o odpłatności i o skierowaniu do domu pomocy społecznej wydaje starosta właściwy ze względu na położenie domu. Jeżeli dom pomocy społecznej osiągnął wymagane prawem standardy, przy ustalaniu zasad ponoszonej odpłatności należy uwzględnić treść art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej. Wówczas opłata mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej zostaje podwyższona do pełnego kosztu utrzymania, nie więcej jednak niż do 70% dochodu osoby lub na osobę w rodzinie. Zasadę odpłatności stosuje się do aktualnych kwot kryteriów dochodowych. Zmiana dochodu w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zgodnie z art. 106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej.

Postępowania dot. ustalania odpłatności dla mieszkańców przyjętych oraz posiadających skierowania do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. prowadzone zgodnie z przepisami. Jedna decyzja o odpłatności została wydana przez organ nieuprawniony. Decyzje ustalające odpłatność mieszkańców na tzw. „starych zasadach” zawierają uchybienia i wymagają dopracowania. Dokumentacja dotycząca dochodu mieszkańców zawiera uchybienia i prowadzona jest nierzetelnie.

Analiza miesięcznego sprawozdania sporządzonego w Centralnej Aplikacji Statystycznej – Dotacja-LM-DPS-2022 za maj 2025 r. – wykazała, że liczba osób przyjętych oraz posiadających skierowania do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. w Mieście Zielona Góra wynosi 3. Na tej podstawie Wojewoda Lubuski przekazuje dotację z budżetu państwa na uprawnionych mieszkańców (na tzw. „starych zasadach”).

Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze przedłożyła kontrolującemu zestawienie – wykaz decyzji ustalających odpłatność dla mieszkańców skierowanych do domu pomocy społecznej przed 01.01.2004 r., wg stanu na 12 czerwca 2025 r. Wykaz zawiera 4 pozycje. Kontrolujący przeanalizowali wszystkie postępowania dot. ustalania odpłatności dla mieszkańców przyjętych oraz posiadających skierowania do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r.:

- A. 2 mieszkańców Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Zielonej Górze i 1 mieszkańca Domu Pomocy Społecznej, al. J. Słowackiego w Zielonej Górze, na które Wojewoda Lubuski przekazuje dotację z budżetu państwa;
- B. 1 mieszkańca Domu Pomocy Społecznej w Glińsku.

Ad. A. Prezydent Miasta Zielona Góra – w badanym okresie – wydał 3 decyzje ustalające odpłatność za pobyt w mieszkańcóm na tzw. „starych zasadach” w dwóch DPS w Zielonej Górze. W aktach znajdują się m.in. aktualizacje wywiadu środowiskowego przeprowadzane przez pracowników socjalnych DPS dla Kombatantów w Zielonej Górze i DPS al. J.Śłowackiego w Zielonej Górze, decyzje o odpłatności za pobyt w DPS, dokumentacja dotycząca sytuacji dochodowej mieszkańca. Badane osoby – umieszczone oraz posiadające skierowania do DPS przed 1 stycznia 2004 r. – miały zmieniane decyzje o odpłatności za pobyt w DPS, w związku ze zmianą sytuacji dochodowej mieszkańca, przekraczającą 10% odpowiednio kryterium dochodowego. Wszystkie decyzje z terminem obowiązywania wcześniejszym, niż data ich wydania³. Termin obowiązywania decyzji naliczany jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po zmianie dochodu mieszkańca⁴.

Wszyscy mieszkańcy DPS na tzw. „starych zasadach” – decyzją Dyrektora/ Zastępcy Dyrektora MOPS w Zielonej Górze działające z upoważnienia Prezydenta Miasta Zielona Góra – zostali zobowiązani do ponoszenia miesięcznej opłaty za pobyt w DPS w wysokości 70% dochodu osoby. Średnia odpłatność mieszkańca za pobyt w DPS – na podstawie badanej próby – wynosi 2.293,26 zł.

Kontrolujący zbadali prawidłowość postępowań prowadzonych w związku ze zmianą sytuacji dochodowej mieszkańcóm dwóch DPS w Zielonej Górze przyjętych oraz posiadających skierowania do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. Na tej podstawie ustalili, że **postępowania przeprowadzone są zgodnie z przepisami prawa**. Pobyt i usługi w domu pomocy społecznej zalicza się do stałych form pomocy społecznej. Zgodnie z art. 107 ust. 1, 4 oraz art. 155 ustawy o pomocy społecznej w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy sporządza się aktualizację rodzinnego wywiadu środowiskowego. Dyrektor/ Zastępca Dyrektora MOPS w Zielonej Górze działające z upoważnienia Prezydenta Miasta Zielona Góra wydawał decyzje w oparciu o rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzone przez pracowników socjalnych właściwych DPS.

Kontrolujący stwierdzili, że **decyzje ustalające odpłatność zawierają uchybienia i wymagają dopracowania**. Zgodnie z obowiązującymi przepisami mieszkańcy na tzw. „starych zasadach” ponoszą opłatę w wysokości 200% kwoty kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej. We wszystkich decyzjach wskazano na 300% kwoty kryterium dochodowego. Wskazana wartość procentowa (300% zamiast 200%) nie wpłynęła na ostatecznie ustaloną kwotę odpłatności mieszkańca za DPS. W dalszej części decyzji wskazano właściwie, że po osiągnięciu przez DPS standardu usług, opłata za pobyt w DPS zostaje podwyższona do pełnego kosztu utrzymania, nie więcej jednak niż 70% dochodu osoby. Kontrolujący **sugerują ponadto dopracowanie decyzji w części dotyczącej wskazania dochodu mieszkańca z decyzji poprzedzającej oraz o informację o spełnieniu warunku zmiany dochodu powyżej 10% kryterium**.

W decyzjach ustalających odpłatność wszystkich badanych mieszkańcóm wskazano tylko na zmianę sytuacji dochodowej mieszkańca. Brak jest informacji dot. wcześniejszego dochodu mieszkańca i spełnienia warunku zmiany dochodu powyżej 10% kryterium. Zdaniem zespołu kontrolnego, uszczegółowienie decyzji o te elementy zapewni

³ Zob.: Wyrok NSA z 2.03.2016 r. (sygn. I OSK 221/16); Wyrok WSA w Gliwicach z 13.01.2022 r. (sygn. II SA/GI 957/21); Wyrok WSA w Poznaniu z 9.06.2022 r. (sygn.. II SA/Po 1008/2).

⁴ Wyrok NSA z 2 marca 2016 r., sygn.. I OSK 221/16; wyrok WSA w Lublinie z 19 grudnia 2018 r., II SA/Lu 848/18

ich przejrzystość i wskaże na wszystkie przesłanki do wydania decyzji zmieniającej odpłatność.

Analiza akt wykazała ponadto, że dokumenty potwierdzające dochód mieszkańca stanowią decyzje MOPS, ZUS. **Dokumentacja dotycząca dochodu mieszkańców zawiera uchybienia i prowadzona jest nierzetelnie. Dokumenty te nie zawierają daty wpływu do DPS** dla Kombatantów, ul. Lubuska 11, Zielona Góra (2 osoby) i DPS al. J. Słowackiego 29, Zielona Góra (1 osoba). Ponadto, w aktualizacjach wywiadów środowiskowych, które przeprowadzał pracownik socjalny DPS dla Kombatantów w Zielonej Górze (dotyczy 2 wywiadów) stwierdzono następujące uchybienia:

- błędna wysokość świadczenia rentowego mieszkańca, w części A pkt 9;
- błędna kwota łącznego dochodu w rodzinie, dochodu na osobę w rodzinie i kryterium dochodowego dla danej osoby/ rodziny – część D pkt 1-3.

Powyższe błędy nie wpłynęły na ostateczną kwotę dochodu mieszkańców i ustalenie odpłatności za pobyt w DPS.

Zgromadzona – w toku kontroli – dokumentacja zawiera **potwierdzenia doręczenia decyzji ustalających odpłatność przez strony postępowania**. W każdym przypadku odbierający pismo potwierdził jego otrzymanie/doręczenie swoim podpisem ze wskazaniem daty jego doręczenia, zgodnie z art. 46 §1 i 2 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

Ad. B. Zastępca Dyrektora MOPS w Zielonej Górze działająca z upoważnienia Prezydenta Miasta Zielona Góra wydała jedną decyzję o odpłatności za pobyt **mieszkańca Domu Pomocy Społecznej w Glińsku (powiat świebodziński)**. Zespół kontrolny ustalił, że **decyzja została wydana niezgodnie z delegacją ustawową przez organ nieuprawniony, z naruszeniem przepisów o właściwości**. Stosownie do treści art. 155 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, w stosunku do osób umieszczonych w domu pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego przed dniem 1 stycznia 2004 r., decyzje zmieniające decyzje o odpłatności i o skierowaniu do domu pomocy społecznej wydaje starosta właściwy ze względu na położenie domu, w którym znajduje się mieszkaniac. Zatem organem właściwym do wydania decyzji – w tym przypadku – jest starosta powiatu świebodzińskiego. Przepis ten ma charakter normy bezwzględnie obowiązującej i nie przewiduje żadnych wyjątków.

Zastępca Dyrektora MOPS w Zielonej Górze – w trakcie czynności kontrolnych – przesłała wyjaśnienie dotyczące omyłkowego wydania decyzji dla mieszkańca DPS w Glińsku. Pismem z 16 czerwca 2025 r. złożyła wniosek do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Zielonej Górze o stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji administracyjnej. W dniu kontroli decyzja o odpłatności **była w obiegu prawnym**. Uwzględniając powyższe przesłanki kontrolujący odstąpili od oceny merytorycznej postępowania w sprawie naliczania odpłatności mieszkańca DPS w Glińsku.

(akta kontroli str. 163-222)

Kontrola wykazała, że jedna decyzja o odpłatności za pobyt mieszkańca DPS została wydana przez organ nieuprawniony. Decyzje ustalające odpłatność mieszkańców na tzw. „starych zasadach” zawierają uchybienia i wymagają dopracowania. Dokumentacja dotycząca dochodu mieszkańców zawiera uchybienia i prowadzona jest nierzetelnie.

3. Pomoc udzielana opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.

Do zadań własnych powiatu – zgodnie z art. 19 ustawy o pomocy społecznej – należy m.in. przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Ponadto zadaniem powiatu jest udzielenie pomocy w integracji ze środowiskiem młodzieży opuszczającej DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, mających braki w przystosowaniu się.

W Zielonej Górze nie udzielano pomocy w integracji ze środowiskiem osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, ani pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.

Kontrola wykazała, że w okresie od 1 czerwca 2024 r. do 12 czerwca 2025 r. nie udzielono pomocy osobom – opuszczającym DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – w integracji ze środowiskiem z powodu braku wniosków dotyczących ww. pomocy. Nie przyznano pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla osób opuszczających domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.

(akta kontroli str.223-224)

Przeprowadzone czynności kontrolne nie wykazały uchybień w badanym zakresie.

4. Kwalifikacje pracowników PCPR realizujących zadania dot. prowadzenia i rozwoju infrastruktury DPS oraz umieszczania w nich skierowanych osób.

Zadania pomocy społecznej w powiatach wykonują jednostki organizacyjne – powiatowe centra pomocy rodzinie (art. 112 ustawy o pomocy społecznej). Kwalifikacje pracowników ustalone zostały w ustawie o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych z dnia 25 października 2021 r.

Zapisy Regulaminu Organizacyjnego MOPS w Zielonej Górze wymagają zaktualizowania do zgodnych z obowiązującymi przepisami. Pracownicy realizujący zadania posiadają kwalifikacje wymagane na zajmowanych stanowiskach. Pracownicy – w badanym okresie – nie odbyli szkoleń dotyczących wykonywanego zakresu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze usytuowany jest w budynku przy ul. Długiej 13. Budynek dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – podjazd na zewnątrz i winda wewnątrz budynku.

W MOPS w Zielonej Górze obowiązuje Regulamin Organizacyjny z 1 lipca 2024 r.

Działalnością MOPS kieruje Dyrektor przy pomocy dwóch zastępców Dyrektora.

W strukturze organizacyjnej Centrum wyróżnia się działy i samodzielne stanowiska pracy:

- 1) Główny Księgowy, 2) Dział Organizacyjny, 3) Dział Administracyjny, 4) Dział Finansowy,
- 5) Dział Wsparcia Rodziny, 6) Dział Przeciwdziałania Przemocy, 7) Dział Opiekuńczo-Wychowawczy, 8) Dział Świadczeń w Pieczy Zastępczej, 9) Dział Pomocy Środowiskowej,
- 10) Dział Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej, 11) Dział Świadczeń i Analiz, 12) Biuro

Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, 13) Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, 14) Radca prawny, 15) Stanowisko ds. BHP, 16) Główny specjalista ds. koordynowania programów i strategii, 17) Stanowisko ds. ochrony danych osobowych. Do zadań i kompetencji Dyrektora MOPS należy m.in.:

- 1) reprezentowanie organu wobec organów administracji rządowej;
- 2) wykonywanie uprawnień zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników Ośrodka;
- 3) wydawanie zarządzeń regulujących pracę Ośrodka;
- 4) wydawanie z upoważnienia Prezydenta Miasta decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gmin oraz właściwości powiatu;
- 5) zawieranie z upoważnienia Prezydenta Miasta umów cywilnoprawnych z rodzinami zastępczymi w sprawie powierzania dziecka;
- 6) koordynowanie działań i współpraca z organizacjami pożytku publicznego, organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi, działającymi na terenie miasta w zakresie pomocy społecznej oraz przeciwdziałania uzależnieniom;
- 7) nadzór nad działalnością merytoryczną i koordynacja jednostek miejskich realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Miasta.

Zadania związane z kierowaniem i umieszczaniem w domach pomocy społecznej wykonywane są przez pracowników zatrudnionych w ramach Działu Świadczeń w Pieczy Zastępczej. Dział ten podlega bezpośrednio pod kierownictwo Zastępcy Dyrektora ds. Pomocy Specjalistycznej. Do zadań Działu należy m.in. weryfikacja dokumentów osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej, kierowanie do domów o odpowiednich profilach i ustalanie odpłatności za pobyt w DPS.

Zespół kontrolny **sugeruje** przy najbliższej zmianie Regulaminu Organizacyjnego dostosowanie jego zapisów do aktualnie obowiązujących przepisów w zakresie m.in.: zadań z zakresu przeciwdziałania **przemocy domowej** (zapisy w regulaminie dotyczą przemocy w rodzinie), prowadzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych (zapisy w regulaminie dotyczą mieszkań chronionych).

W jednostce na 31 grudnia 2024 r.⁵ zatrudnionych było w systemie pomocy społecznej 127 osób (114 wykazanych w kolumnie OPS, 13 wykazanych w kolumnie PCPR), w tym 58 pracowników socjalnych (wszyscy wykazani w kolumnie OPS). Na dzień kontroli zadania w zakresie umieszczania osób uprawnionych w domu pomocy społecznej realizuje czterech pracowników (3,5 etatu) zatrudnionych na stanowiskach: starszy inspektor, referent, pomoc administracyjna (2 osoby).

Ponadto za sporządzanie wywiadów środowiskowych oraz kompletowanie dokumentacji dotyczącej skierowania osób do domów pomocy społecznej odpowiedzialnych jest łącznie 34 pracowników.

Zespół inspektorów przeanalizował kwalifikacje wszystkich czterech pracowników realizujących zadanie. Pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje określone – rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych – dla zajmowanych stanowisk. Zgodnie z zakresami czynności, uprawnień i odpowiedzialności do zadań pracowników należy m.in.:

⁵ Sprawozdanie resortowe MRiPS-06 za okres I-XII 2024 r.

- prowadzenie postępowania administracyjnego w sprawach o umieszczenie w domu pomocy społecznej;
- sporządzanie pism i decyzji administracyjnych o skierowaniu do domu pomocy społecznej;
- sporządzanie pism i decyzji administracyjnych o umieszczeniu w domu pomocy społecznej, ustalaniu odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, odmowie skierowania, wygaśnięcia decyzji oraz innych decyzji stosownie do okoliczności sprawy;
- prowadzenie spraw związanych z aktualizacją i rozliczeniem odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że pracownicy wykonują powierzone na stanowiskach zadania. Kontrolującym nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej szkolenia pracowników odbyte w terminie poddanym kontroli (od 1 czerwca 2024 r. do 12 czerwca 2025 r.) – brak tych dokumentów w aktach kadrowych pracowników. Kontrolujący sugerują bieżące szkolenie pracowników w zakresie wykonywanych przez nich zadań.

(akta kontroli str. 144-162)

Przeprowadzone czynności kontrolne nie wykazały uchybień w badanym zakresie. Zespół kontrolny sugeruje zaktualizowanie zapisów Regulaminu Organizacyjnego do zgodnych z obowiązującymi przepisami oraz bieżące szkolenie pracowników.

Na tym kontrolę zakończono.

WNIOSKI:

1. W MOPS w Zielonej Górze prowadzi się listę osób oczekujących na umieszczenie w DPS.
2. Umieszczenie osób w DPS następowało zgodnie z przepisami na podstawie decyzji o skierowaniu i umieszczeniu.
3. Postępowanie dot. ustalania odpłatności dla mieszkańców przyjętych oraz posiadających skierowania do domu pomocy społecznej przed 1 stycznia 2004 r. prowadzone zgodnie z przepisami.
4. Jedna decyzja o odpłatności została wydana przez organ nieuprawniony.
5. Decyzje ustalające odpłatność mieszkańców na tzw. „starych zasadach” zawierają uchybienia i wymagają dopracowania.
6. Dokumentacja dotycząca dochodu mieszkańców zawiera uchybienia i prowadzona jest nierzetelnie.
7. W Zielonej Górze nie udzielano pomocy w integracji ze środowiskiem osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, ani pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.
8. Zapisy Regulaminu Organizacyjnego MOPS w Zielonej Górze wymagają zaktualizowania do zgodnych z obowiązującymi przepisami.
9. Pracownicy realizujący zadania posiadają kwalifikacje wymagane na zajmowanych stanowiskach.
10. Pracownicy – w badanym okresie – nie odbyli szkoleń dotyczących wykonywanego zakresu.

Wnioski zawarte w punktach:

- 4, 6 stanowią istotne uchybienia;
- 5 stanowi uchybienie;
- 8, 10 stanowią sugestie zespołu kontrolnego.

Za uchybienie w punkcie 6 odpowiedzialni są Dyrektorzy Domów Pomocy Społecznej w Zielonej Górze: dla Kombatantów przy ul. Lubuskiej 11 i przy al. Słowackiego 29.

Za stwierdzone uchybienia w pozostałych punktach odpowiedzialni są jest Dyrektor i Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze.

Zespół kontrolny dokonał wpisu do znajdującej się – w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zielonej Górze – książki kontroli pod pozycją numer 4.

POUCZENIE

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim wobec zastrzeżeń.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, drugi Prezydentowi Miasta Zielona Góra, trzeci pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wielkopolskim.

Kontrolujący:

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Marzena Modrzewska

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Marta Mikołajczyk

Dyrektor:

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zielonej Górze

mgr Renata Mach

Gorzów Wielkopolski, dnia 22 lipca 2025 r.

Zielona Góra, dnia 25 lipca 2025 r.